

Anonymizované znenie

Preklad

C-317/21 – 1

Vec C-317/21

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

21. máj 2021

Vnútroštátny súd:

Tribunal d'arrondissement

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

12. február 2021

Žalobcovia:

G-Finance SARL

DV

Žalovaný:

Luxembourg Business Registers

Uznesenie 2021TALCH02/00245 podľa článkov 7 a 15 loi du 13 janvier 2019 instituant un Registre des bénéficiaires effectifs (zákon z 13. januára 2019, ktorým sa zriaďuje register konečných užívateľov výhod)

[omissis]

V spore (poradové číslo v registri TAL-2020-10209)

medzi:

- 1) **G-FINANCE SARL**, spoločnosťou s ručením obmedzeným podľa luxemburského práva, so sídlom [omissis], Luxembursko [omissis]
- 2) **DV**, [omissis] s bydliskom [omissis] Luxembursko [omissis],

žalobcami [omissis]

a:

LUXEMBOURG BUSINESS REGISTERS, skrátené **LBR**, zoskupením hospodárskych záujmov, so sídlom [omissis] Luxembursko, [omissis];

žalovaným, [omissis]

[omissis]

bolo na verejnom pojednávaní v ten istý deň vydané

toto uznesenie:

Skutkový stav

Listom z 15. novembra 2019 adresovaným registru konečných užívateľov výhod (ďalej len „RKUV“) požiadala spoločnosť s ručením obmedzeným G-FINANCE SARL o obmedzenie prístupu k informáciám týkajúcim sa konečného užívateľa výhod tejto spoločnosti v súlade s článkom 15 zákona z 15. januára 2019, ktorým sa zriaďuje register konečných užívateľov výhod (ďalej len „Zákon“).

V doporučenom liste z 30. novembra 2020 správca RKUV, zoskupenie hospodárskych záujmov LUXEMBOURG BUSINESS REGISTERS (Luxemburské obchodné registre, ďalej len „LBR“), túto žiadosť zamietol.

[omissis]

Tvrdenia a dôvody účastníkov konania**G-FINANCE a DV** predovšetkým navrhujú:

- zrušiť rozhodnutie o zamietnutí z 30. novembra 2020 a rozhodnúť, že žiadosť o obmedzenie prístupu z 15. novembra 2019 je dôvodná a prípustná,
- na základe toho uložiť LBR povinnosť obmedziť prístup k informáciám uvedeným v článku 3 Zákona v prospech DV vo vzťahu s G-FINANCE, a to len v prospech vnútroštátnych orgánov, úverových inštitúcií a finančných inštitúcií, ako aj v prospech súdnych exekútorov a notárov konajúcich v postavení verejného činiteľa, a to počas obdobia 3 rokov po vydaní uznesenia, alebo od 30. novembra 2020, teda odo dňa rozhodnutia o zamietnutí, alebo od 15. novembra 2019, teda odo dňa podania žiadosti o obmedzenie prístupu,
- nariadiť LBR, aby v súlade s článkom 15 ods. 4 Zákona uverejnil oznámenie o obmedzení prístupu k informáciám,
- alebo vrátiť vec LBR v priebehu konania, aby prijal rozhodnutie o obmedzení prístupu k informáciám v prospech DV vo vzťahu s G-FINANCE,
- uložiť LBR povinnosť nahradiť trovy oboch konaní,
- nariadiť predbežnú vykonateľnosť, bez poskytnutia záruky, uznesenia, ktoré vynesie.

Žalobcovia subsidiárne a predovšetkým pred akýmkoľvek ďalším postupom v rámci vedeného konania navrhujú prerušiť konanie a podať na Súdny dvor Európskej únie (ďalej len „SDEÚ“) [omissis] o prejudiciálnych otázkach [omissis]:

[omissis]

[Návrh prejudiciálnych otázok na predloženie Súdnemu dvoru]

Subsidiárne navrhujú prerušiť konanie a položiť Cour constitutionnelle (Ústavný súd, Luxembursko) prejudiciálne otázky [omissis]:

[omissis]

[Návrh prejudiciálnych otázok na predloženie Cour constitutionnelle (Ústavný súd, Luxembursko)]

Žalobcovia na podporu svojich návrhov uvádzajú, že G-FINANCE je rodinný holding založený v roku 2003, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou skupiny Giorgetti, pričom užívateľom hospodárskeho prospechu [je] DV [omissis].

Nenamietajú proti podstate ani proti cieľom RKUV v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ale proti skutočnosti, že každá osoba má podľa článku 30 smernice (EÚ) 2015/849 a článku 12 Zákona prístup k informáciám o konečnom užívateľovi prospechu bez toho, aby musela preukázať legitímny záujem.

Žalobcovia v prvom rade namietajú nedostatok právomoci Európskej únie prijímať právne predpisy v oblasti prístupu širokej verejnosti do RKUV s odôvodnením, že takéto predpisy neodstraňujú žiadnu prekážku voľného pohybu a neprispievajú k odstráneniu značného narušenia hospodárskej súťaže, čo sú však základné podmienky právomoci Európskej únie.

Ďalej tvrdia, že ustanovenia, ktorými sa ustanovuje prístup širokej verejnosti k informáciám obsiahnutým v RKUV, predstavujú porušenie zásady proporcionality zakotvanej v článku 5 ods. 4 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „ZEÚ“). Sporné ustanovenie je totiž neúplné, zbavené akéhokoľvek potrebného účinku a diskriminačné.

Žalobcovia sa domnievajú, že prístup širokej verejnosti k informáciám o konečných užívateľoch výhod navyše predstavuje porušenie určitých základných práv zakotvených v Charte základných práv EÚ (ďalej len „Charta“) a všeobecnej zásady práva Európskej únie týkajúcej sa ochrany obchodného tajomstva.

Treba poznamenať, že úvahy týkajúce sa porušenia článkov 7 a 8 Charty, ktoré predostreli vo svojej žalobe, neboli počas prednesov opätovne spomenuté, pričom tieto otázky už boli SDEÚ predložené na posúdenie v rámci viacerých prejudiciálnych otázok.

Žalobcovia však tvrdia, že zverejnenie údajov o konečných užívateľoch výhod spoločností, a následne aj údajov o akcionároch, predstavuje porušenie obchodného tajomstva, lebo konkurenti z nich môžu vyvodit' a získať prehľad o tom, na akých trhoch podniky pôsobia alebo budú pôsobiť, vtedy edukovať z nich silné a slabé stránky podnikov a pomer síl v rámci podnikov. Anonymita kapitálových transakcií spoločnosti už nie je chránená, čo môže predstavovať porušenie obchodného tajomstva.

Prístup širokej verejnosti k informáciám o konečných užívateľoch výhod tiež predstavuje porušenie článku 16 Charty, ktorý zaručuje slobodu podnikania, lebo umožňuje sledovať spôsob, akým sú organizované obchodné činnosti, čo širokej verejnosti otvára dvere k agresívnym praktikám s využitím *business intelligence* a k stratégiám vplyvu, čo vedie k systematizácii hospodárskeho sledovania spoločností a umožňuje odhaliť ich investičné stratégie.

Prístup k informáciám o konečných užívateľoch výhod preto podľa názoru žalobcov vedie k porušeniu slobody podnikania a teda štyroch slobôd, ktoré vytvárajú jednotný trh, t. j. voľného pohybu tovaru, osôb, kapitálu a služieb.

Žalobcovia ďalej tvrdia, že došlo k porušeniu článku 12 ods. 1 Charty, ktorý sa týka slobody zhromažďovania a združovania, lebo to, že sa širokej verejnosti umožnil prístup k informáciám o konečných užívateľoch výhod, má odradzujúci účinok na investície do spoločností.

Žalobcovia ďalej dospeli k záveru, že došlo k porušeniu zásady rovnosti zaobchádzania vyplývajúcej z článku 20 Charty tým, že sa so spoločnosťami a inými právnymi subjektmi zaobchádza rozdielne v porovnaní so správami zvereného majetku (trusty), lebo prístup k informáciám o konečných užívateľoch výhod správ zvereného majetku (trusty) je vyhradený „všetkým fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré preukážu oprávnený legitímny záujem“. Domnievajú sa však, že rozdielne zaobchádzanie s rôznymi kategóriami právnych subjektov nie je odôvodnené.

Obmedzenia v oblasti základných práv, rešpektovania súkromného a rodinného života a ochrany osobných údajov navyše nespĺňajú požiadavky článku 52 ods. 1 Charty, najmä z dôvodu nedodržania zásady proporcionality.

Obmedzenie základných práv nie je ani primerané ani nevyhnutné a neslúži na dosiahnutie cieľov vyplývajúcich zo smernice, konkrétne v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

LBR sa ako správca RKUV dovoľáva obozretnosti pri rozhodovaní súdu, pokiaľ ide o potrebu predložiť SDEÚ prejudiciálne otázky.

Posúdenie

Podľa článku 15 ods. 1 Zákona „zaregistrovaný subjekt alebo konečný užívateľ výhod môže v individuálnom prípade a za výnimočných okolností uvedených nižšie požiadať na základe riadne odôvodnenej žiadosti adresovanej správcovi o obmedzenie prístupu k informáciám uvedeným v článku 3 len v prospech vnútroštátnych orgánov, úverových inštitúcií a finančných inštitúcií, ako aj v prospech súdnych exekútorov a notárov konajúcich v postavení verejného činiteľa v prípade, že by tento prístup vystavil konečného užívateľa výhod neprimeranému riziku, riziku podvodu, únosu, vydierania, vymáhania peňazí alebo inej výhody, obťažovania, násillia alebo zastrasovania, alebo v prípade, že konečným užívateľom výhod je maloletá osoba alebo inak nespôsobilá osoba“.

Na základe tohto článku musí LBR, a v prípade žaloby proti rozhodnutiu o zamietnutí sudca predsedajúci obchodnej komore Tribunal d'arrondissement (okresný súd, Luxembursko), preskúmať v individuálnom prípade, a teda s prihliadnutím na subjektívne prvky, existenciu výnimočných okolností odôvodňujúcich obmedzenie prístupu do RKUV.

Treba poznamenať, že [omissis] Tribunal d'arrondissement de et à Luxembourg (Okresný súd Luxemburg, Luxembursko), [omissis] už v rámci veci začatej na tie isté účely položil niekoľko prejudiciálnych otázok týkajúcich sa výkladu pojmov

„výnimočné okolnosti“, „riziko“ a „neprimerané“ v kontexte Zákona, a to v tomto znení:

[*omissis*]

[*omissis*] [*omissis*]

[*omissis*]

[*omissis*] [*omissis*]

[Znenie prejudiciálnych otázok predložených Súdnemu dvoru vo veci C-37/20]

SDEÚ boli na základe uznesenia z 13. októbra 2020 predložené aj tieto prejudiciálne otázky:

[*omissis*]

[*omissis*]

[*omissis*]

[*omissis*] [*omissis*]

[*omissis*]

[Znenie prejudiciálnych otázok predložených Súdnemu dvoru vo veci C-601/20]

Zatiaľ čo vnútroštátny súd prejudiciálnu otázku navrhovanú žalobcami v písmene c) už SDEÚ predložil, takže ju opätovne nepredloží, ostatné návrhy prejudiciálnych otázok SDEÚ ešte nepredložil.

Vnútroštátny súd však konštatuje, že otázka v písmene a), teda otázka týkajúca sa údajného nedostatku právomoci Európskej únie prijímať právne predpisy v oblasti práva na prístup k informáciám o konečných užívateľoch výhod, pokiaľ nie je cieľom takehoto opatrenia odstrániť prekážku voľného pohybu alebo podieľať sa na odstránení značného narušenia hospodárskej súťaže, nie je odôvodnená.

Nemožno totiž poprieť, že boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu spadá pod právomoci Európskej únie podľa ZEÚ a Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Právomoc Európskej únie pritom nie je ovplyvnená skutočnosťou, že osobitné ustanovenie obsiahnuté v smernici, ktorého predmet patrí do právomoci Európskej únie, môže byť prípadne v rozpore so základnými zásadami, ktorými sa riadi Európska únia.

Otázka v písmene b) sa týka zásady proporcionality zakotvenej najmä v článku 5 ods. 4 ZEÚ, ktorý stanovuje, že „podľa zásady proporcionality neprekračuje obsah a forma činnosti Únie rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov zmlúv“.

Podľa odôvodnenia (30) smernice z roku 2018 „Prístup verejnosti k informáciám o vlastníckych právach umožňuje väčšiu kontrolu informácií občianskou spoločnosťou, a to aj zo strany tlače alebo organizácií občianskej spoločnosti, a prispieva k zachovaniu dôvery v integritu obchodných transakcií a finančného systému. Môže prispieť k boju proti zneužívaniu podnikateľských subjektov a iných právnych subjektov a právnych štruktúr na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, a to pomocou pri vyšetrení, ako aj dôsledkami na dobré meno, za predpokladu, že každý, kto by mohol s nimi realizovať transakcie, pozná totožnosť konečného užívateľa výhod. Uľahčuje tiež včasnú a efektívnu dostupnosť informácií pre finančné inštitúcie a orgány vrátane orgánov tretích krajín zapojených do boja proti takýmto trestným činom. Prístup k uvedeným informáciám by tiež pomohol vyšetreniam týkajúcim sa prania špinavých peňazí, súvisiacich predikatívnych trestných činov a financovania terorizmu“.

V odôvodnení (3[5]) sa spresňuje, že „Zvýšená verejná kontrola prispeje k predchádzaniu zneužívania právnych subjektov a právnych štruktúr vrátane vyhýbania sa daniam. Preto je dôležité, aby informácie o vlastníckych právach zostali dostupné prostredníctvom vnútroštátnych registrov a systému prepojenia registrov najmenej počas piatich rokov po tom, čo prestali existovať dôvody na registrovanie informácií o vlastníckych právach v prípade správy zvereného majetku alebo podobnej právnej štruktúry. Členské štáty by však mali mať možnosť v právnych predpisoch stanoviť spracovanie informácií o vlastníckych právach vrátane osobných údajov na iné účely, ak takéto spracovanie spĺňa cieľ verejného záujmu a v demokratickej spoločnosti je opatrením nevyhnutným a primeraným sledovanému legitímnemu cieľu“.

V prejednávanej veci ustanovenia o prístupe širokej verejnosti k informáciám uvedeným v RKUV patria do rámca boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Nepreukázalo sa však s istotou, pre ktoré dôvody je na dosiahnutie uvedených cieľov nevyhnutné maximálne sprístupnenie RKUV širokej verejnosti, najmä ak to má byť bez povinnosti registrácie a bez platenia poplatkov za prístup do RKUV.

Žalobcovia teda právom chcú predložiť SDEÚ otázku proporcionality opatrení stanovených vo vzťahu k sledovanému účelu, takže je spornú otázku potrebné predložiť SDEÚ na posúdenie.

Článok 12 Charty stanovuje, že „Každý má právo pokojne sa zhromažďovať a slobodne sa združovať s inými na všetkých úrovniach, najmä v súvislosti s politickými, odborárskymi a občianskymi otázkami, z čoho vyplýva, že každý má právo zakladať na ochranu svojich záujmov odbory alebo vstupovať do nich“.

Žalobcovia tvrdia, že sprístupnenie informácií o konečných užívateľoch výhod širokej verejnosti má odradzujúci účinok na investície do spoločností a iných právnych subjektov. Pri svojej analýze vychádzajú z rozsudku SDEÚ zo 16. júna 2020 (C-78/18), v ktorom sa rozhodlo, že vnútroštátny zákon, ktorým sa organizáciám, ktoré sú príjemcom zahraničnej pomoci, ukladajú systematické

povinnosti registrácie, môžu mať odradzujúci účinok na účasť darcov s bydliskom v zahraničí, a teda obmedzuje právo slobodne sa združovať.

Treba uviesť, že právo slobodne sa združovať predstavuje „jeden zo základných pilierov demokratickej a pluralitnej spoločnosti, keďže umožňuje občanom konať kolektívne v oblastiach spoločného záujmu a prispieť tak k riadnemu fungovaniu verejného života“ (SDEÚ, veľká komora, 18. jún 2000, vec C-78/18, body 110 až 114, Europe 2020, comm. 243, D. Simon).

Účelom obchodnej spoločnosti podobnej G-FINANCE však nie je konať v spoločnom záujme, ale v záujme jej akcionárov a konečných užívateľov výhod. Z toho treba vyvodiť, že právo slobodne sa združovať sa nevzťahuje na obchodné spoločnosti, a preto je údajné porušenie článku 12 Charty potrebné vylúčiť a SDEÚ nie je potrebné predložiť prejudiciálnu otázku týkajúcu sa tohto porušenia.

Podľa článku 16 Charty „Sloboda podnikania sa uznáva v súlade s právom Únie, vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou“.

Žalobcovia tvrdia, že sporné ustanovenia týkajúce sa prístupu k informáciám v RKUV predstavujú porušenie slobody podnikania, lebo každému umožňujú preskúmať a zanalyzovať akcionárske štruktúry spoločností a iných právnych subjektov a sledovať spôsob, akým tieto spoločnosti organizujú svoje obchodné činnosti. Vďaka prístupu k takýmto informáciám sa predovšetkým dá zistiť, kedy sa fyzické osoby stali alebo prestali byť akcionármi spoločností, čo podľa názoru žalobcov umožňuje uplatňovať agresívne praktiky s využitím *business intelligence* a stratégie vplyvu. Týmto spôsobom sa obmedzuje podnikavosť.

V súlade s judikatúrou SDEÚ má právo slobodne podnikat' veľmi širokú potenciálnu pôsobnosť, pričom zahŕňa „právo každého podniku slobodne nakladať s disponibilnými ekonomickými, technickými a finančnými zdrojmi pri obmedzení zodpovednosti, ktorú nesie za svoje vlastné konanie“ (SDEÚ, 27. marec 2014, vec C-314/12, UPC Telekabel Wien, bod 49; Europe 2014, comm. 229, L. Idot), ale v rámci zmluvnej slobody aj „slobodnú voľbu obchodného partnera, ako aj slobodu určiť cenu za poskytnutú službu“ (SDEÚ, veľká komora, 22. január 2013, vec C-283/11, Sky Österreich, body 42 a 43; GADLF č. 26, § 4).

Rovnako ako vlastnícke právo, ktoré je zakotvené v článku 17 Charty, široká uplatniteľnosť práva na podnikanie je predsa len ovplyvnená jej relatívnym nedostatkom z hľadiska všeobecného záujmu.

Podľa ustálenej formulácie Súdneho dvora toto právo musí byť zohľadnené so zreteľom na jeho funkciu v spoločnosti“ a „možno prijať obmedzenia... [tohto práva] pod podmienkou, že tieto obmedzenia účinne zodpovedajú cieľom všeobecného záujmu, pričom nie sú so zreteľom na sledovaný cieľ neprimeraným a neznesiteľným zásahom do samotnej podstaty práva, ktoré je takto zaručené“ (napr. SDEÚ, veľká komora, 15. január 2013, vec C-416/10, Krizan, bod 113)

(JurisClasseur Europe Traité Fasc. 160: Charte des droits fondamentaux de l'Union européenne, č. 59 a nasl).

Prejudiciálna otázka týkajúca sa údajného porušenia práva na podnikanie sa teda v skutočnosti týka vyššie uvedenej zásady proporcionality.

Vnútroštátny súd sa však domnieva, že pre úplnosť treba [SDEÚ] predložiť na posúdenie prejudiciálnu otázku týkajúcu sa porušenia článku 16 Charty.

Článok 20 Charty stanovuje, že „pred zákonom sú si všetci rovní“, zatiaľ čo článok 21 stanovuje, že „zakazuje sa akákoľvek diskriminácia najmä z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, narodenia, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie“.

Žalobcovia sa domnievajú, že k porušeniu uvedených zásad došlo vzhľadom na to, že smernica z roku 2018 stanovuje rozdielne zaobchádzanie s podnikateľskými subjektmi a inými právnymi subjektmi na jednej strane, a správami zvereneného majetku (trusty) a právnymi štruktúrami so štruktúrou alebo funkciami podobnými správe zvereneného majetku na strane druhej, pričom prístup do registrov konečných užívateľov výhod správ zvereneného majetku (trusty) je obmedzený na akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá môže preukázať legitímny záujem.

Keďže by sa však správy zvereneného majetku (trusty) mohli použiť aj na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, rozdielne zaobchádzanie v oblasti prístupu do registrov nie je odôvodnené, a teda predstavuje porušenie zásady rovnosti.

Keďže neexistuje presné odôvodnenie, pokiaľ ide o potrebu určitého zaobchádzania s týmito dvoma kategóriami subjektov, je potrebné predložiť SDEÚ príslušnú prejudiciálnu otázku.

Žalobcovia nakoniec poukazujú na porušenie všeobecnej zásady európskeho práva týkajúcej sa ochrany obchodného tajomstva, ktorá je určitým spôsobom rovnocenná s právom právnických osôb na rešpektovanie súkromného života, čo je právo, ktoré je podľa nich spornými ustanoveniami porušené.

SDEÚ uznal ochranu obchodného tajomstva ako všeobecnú zásadu (pozri rozsudky z 24. júna 1986, AKZO Chemie a AKZO Chemie UK/Komisia, 53/85, Zb. s. 1965, bod 28, ako aj z 19. mája 1994, SEP/Komisia, C-36/92 P, Zb. s. 1-1911, bod 37).

Keďže informácie o konečných užívateľoch výhod právnických osôb môžu poskytnúť širokej verejnosti informácie o akcionároch a vnútorných mocenských vzťahoch, je potrebné spornú prejudiciálnu otázku predložiť SDEÚ na posúdenie.

Z týchto dôvodov:

[omissis] Tribunal d'arrondissement de et à Luxembourg (Okresný súd Luxemburg, Luxembursko), ktorý rozhoduje v sporovom konaní,

[omissis]

prerušuje konanie a **predkladá** Súdnemu dvoru Európskej únie tieto prejudiciálne otázky:

„Má sa vychádzať z toho, že ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ, a najmä jej článku 1 ods. 15 písm. c), ktorým sa mení článok 30 ods. 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, zmenenej vyššie uvedenou smernicou (EÚ) 2018/843, v rozsahu, v akom „komukoľvek zo širokej verejnosti“ priznávajú právo prístupu k informáciám o konečných užívateľoch výhod spoločností a iných právnych subjektov,

sú neplatné, keďže:

- a) *porušujú zásadu proporcionality zakotvenú najmä v článku 5 ods. 4 ZEÚ a/alebo*
- b) *porušujú článok 16 Charty základných práv Európskej únie (sloboda podnikania) a/alebo*
- c) *porušujú články 20 (rovnosť pred zákonom) a 21 (nediskriminácia) Charty základných práv Európskej únie a/alebo*
- d) *porušujú všeobecnú zásadu európskeho práva týkajúcu sa ochrany obchodného tajomstva?“*

[omissis]